

Notatka podsumowująca dyskusję Rady i Forum Kultury Przestrzeni nt. sposobu wyłaniania Komitetu Rewitalizacji

Sporządził: Marcin Skrzypek
na potrzeby posiedzenia Rady Pożytku Publicznego dnia 23 maja 2017 roku.

Dyskusja toczyła się:

- na spotkaniu Rady Kultury Przestrzeni 9 maja 2017 w obecności Prezydenta Artura Szymczyka i Dyrektora Biura Rewitalizacji Piotra Chorosia.
- następnie w zamkniętej podgrupie Forum Kultury Przestrzeni zajmującej się rewitalizacją i na liście dyskusyjnej Forum Kultury Przestrzeni

1.

Robocze wnioski ze spotkania Rady Kultury Przestrzeni zanotowane przez Jana Kamińskiego z poprawkami i dopiskami Marcina Skrzypka i Krzysztofa Kowalika:

Złożono następujące uwagi do dokumentu:

1. w regulaminie powinny się znaleźć wskazania ogólne dotyczące istoty pracy Komitetu:
Komitet rewitalizacji ściśle współpracuje z Biurem Rewitalizacji
  - członkowie Komitetu rozumieją zasady rewitalizacji [niby oczywiste, ale wiemy, że akurat wręcz przeciwnie]
  - członkowie Komitetu wywodzą się z grup interesariuszy, jednakże mają za zadanie pracować dla dobra wspólnego całych społeczności lokalnych dotkniętych sytuacją kryzysową lub na obszarach zdegradowanych,
  - członkowie komitetu mają obowiązek uwzględniać w pracy potrzeby i oczekiwania możliwie największej liczby interesariuszy, w szczególności środowisk wykluczonych
2. Komitet rewitalizacji ściśle współpracuje z Biurem Rewitalizacji
3. Całość pracy komitetu jest jawna i dostępna publicznie
4. Posiedzenia Komitetu są otwarte i jawne
5. Podczas posiedzenia Komitetu każdy ma prawo zabrać głos, którego udziela Przewodniczący
6. Każdy z członków Komitetu może zaprosić na posiedzenie ekspertów z głosem doradczym
7. Obsługę Komitetu zapewnia Prezydent Miasta Lublin/Biuro Rewitalizacji
8. Biuro Rewitalizacji zapewnia mieszkańcom możliwość łatwego dowiedzenia się o dotychczasowych i bieżących decyzjach i pracach Komitetu, poprzez stronę www, a także np., transmisje online, inne (?), zaproszenia na posiedzenia
9. Rekomendujemy by Komitet składał się z ok. 15 osób
10. Rekomendujemy by do Komitetu powołać osoby, które rozumieją rewitalizację, pracują dla dobra wspólnego, cieszą się zaufaniem społecznym i posiadają umiejętności dialogu z interesariuszami
11. Sposób wyboru członków Komitetu – proponowana procedura
  - otwarty nabór wniosków
  - wybór i powołania przez Prezydenta w porozumieniu z Biurem Rewitalizacji
  - przewodniczący – wybierany przez Komitet (pojawiły się także inne propozycje: wybór Przewodniczącego przez Prezydenta a następnie wybór członków przez Przewodniczącego, wybór Komitetu przez Prezydenta bez naboru, itp.)
12. Komitet powinien mieć możliwość elektronicznego wypracowywania stanowisk i podejmowania decyzji za pośrednictwem wymiany e-maili.
13. Zadaniem Komitetu jest wspomaganie pracy Biura Rewitalizacji
14. Członkowie Komitetu wykonują swoją pracę społecznie – urzędnicy także?

Dodatkowo w roboczym protokole zawarto dwa wnioski:

1. Kwestia mieszkaniowa jest jednym z kluczowych zagadnień w procesie rewitalizacji w Lublinie. Wnioskujemy o osobne spotkanie w tej sprawie z udziałem: Pana Prezydenta, Biura Rewitalizacji, organizacji pozarządowych w tym Lubelskiej Akcji Lokatorskiej, przedstawicieli RKP/FKP. Celem spotkania byłoby rozpoznanie wyzwań i problemów oraz ustalenie dalszych działań w tym zakresie. Proponujemy również zaproszenie eksperta/ekspertów z zewnątrz, którzy mogliby podzielić się doświadczeniami z innych miast. Proponowane osoby to m.in.: Jacek Grunt-Mejer (Biuro

Rewitalizacji Urz. M. St. Warszawy), Alina Muzioł-Węclawowicz, Habitat for Humanity Poland, Fundacja Blisko

2. Rekomendujemy wzmocnienie roli i znaczenie Biura Rewitalizacji w strukturze Urzędu Miasta. Zadaniem Komitetu jest wspomaganie pracy Biura Rewitalizacji a nie jego zastąpienie. Komitet będzie działał sprawnie jedynie we ścisłym powiązaniu z Biurem Rewitalizacji posiadającym odważną wizję rewitalizacji i pracującym nieustannie nad doskonaleniem rezultatów i metod swojej pracy.

2.

Uwagi Krzysztofa Kowalika – propozycja odrzucenia utartych schematów i zastosowania zupełnie innej metody:

1. [Pomysł] żeby np. komitet był mały (5 osób) i działał na zasadzie wysłuchań publicznych, po czym podejmował decyzję.
2. Oba zaproponowane [na spotkaniu RKP] sposoby wyboru członków nie spełniają ustawowej przesłanki wyłaniania przez interesariuszy swoich przedstawicieli. Podpowiem, że na podobnych zasadach co komitet działa Rada Działalności Pożytku Publicznego. Tam wybór przedstawicieli NGO dokonują... przedstawiciele NGO. Prezydent ich tylko formalnie powołuje w zarządzeniu.

3.

Uwagi Marcina Skrzypka (synteza):

1. Warto zapoznać się z regulaminami wyboru Komitetu Rewitalizacji z Rumii i Łodzi (w załączeniu), które zawierają alternatywne podejścia do tego zagadnienia. W Rumii Komitet liczy 15 osób i jest wybierany przez burmistrza; w Łodzi – do 45 osób i jest wybierany przez Komisję Wyboru.
2. Jeśli chodzi o Lublin, warto rozróżnić dwie potencjalnie rozbieżne cechy tych rozwiązań: nieliczny Komitet Rewitalizacji i wybrany przez prezydenta lub wskazanego przez niego przewodniczącego będzie działał sprawnie. Liczny Komitet będzie działał mniej sprawnie, ale będzie bardziej reprezentacyjny i uspołeczniony.
3. Zastanawiając się, która z tych opcji będzie lepsza dla Lublina, warto zadać sobie pytanie, w jakim kontekście będzie działał Komitet. Kontekst ten opisuje wersja Programu Rewitalizacji poddana pod konsultacje społeczne. Mimo, że była to już wersja poprawiona przez zewnętrznego eksperta (gdyż oryginalna wersja Programu stworzona w Urzędzie Miasta została negatywnie zaopiniowana przez Urząd Marszałkowski i Ministerstwo), to i tak w planowanym wtedy budżecie przeznaczono:
  - o zaledwie maks. 17 % środków na procesy stricte rewitalizacyjne
  - o 13 % na działania interwencyjne (czyli nie zapewniające trwałej zmiany)
  - o 32 % na inwestycje nie-kryzysowe
  - o 47 % na inwestycje transportowe; chodzi o prawie 280 mln – dworzec oraz przedłużenie ul. Muzyczna z mostem, przy czym rewitalizacyjne znaczenie budowy nowego dworca PKS jest dyskusyjne, bo w dłuższej perspektywie może on pogłębić kryzys w obszarach przeznaczonych do rewitalizacji

Ze szczegółami obliczeń można się zapoznać na stronie:

<http://ulublin.eu/ogolnomiejskie/opinia-rkp-nt-programu-rewitalizacji/>

4. Z powyższej analizy wynika, że na obecnym etapie świadomości rewitalizacyjnej raczej potrzebujemy Komitetu, który maksymalnie uspołeczniałby proces rewitalizacji, rozpowszechniał wiedzę o zasadach rewitalizacji oraz o potrzebach interesariuszy. Zatem być może powinno to być ciało stosunkowo liczne, działające w podgrupach tematycznych i wybierane oraz zarządzane maksymalnie demokratycznie.
5. W regulaminach z Rumii i Łodzi są wstępnie opisani interesariusze, normy dla kandydatów, skład Komitetów (po ile osób z jakiego środowiska, instytucji itd.), w Łodzi dodatkowo skład ciała wybierającego. U nas nie ma takich propozycji, co może świadczyć o braku przemyśleń nt. interesariuszy rewitalizacji, sposobu wyłaniania ich przedstawicieli przez lokalne społeczności oraz kryteriów ich wyboru do Komitetu. Wydaje się zasadnym, aby na etapie konsultacji regulaminu Urząd Przedstawił jakąś swoją propozycję w tym zakresie, którą można by skonsultować. Inaczej powstanie ona po konsultacjach, jako część regulaminu nie podlegająca już opiniowaniu.
6. Kluczowym wydaje się określenie osoby lub osób, które wybiorą skład Komitetu na podstawie zgłoszeń z otwartego naboru. Czy taką decyzję powinien podjąć prezydent, czy może mianowany przez niego przewodniczący? A może – w bardziej demokratyczny sposób – jakieś kolegialne gremium? Zakładając, że Komitet powinien być maksymalnie uspołeczniony należy optować za gremium. Jak zatem je wybrać? Jak zauważył Krzysztof Kowalik, dla Rady Pożytku Społecznego takim gremium byli przedstawiciele NGO. Było je łatwo określić, bo osoby te stanowią konkretną,

zdefiniowaną grupę. Nie da się jednak bezpośrednio przenieść tego schematu na rewitalizację, gdyż dla rewitalizacji zbiór potencjalnych przedstawicieli interesariuszy jest otwarty i nieokreślony. Lepiej byłoby stworzyć takie gremium z osób, które w tym momencie rozumieją procesy rewitalizacji oraz myślą w kategoriach dobra publicznego i synergii. Nie da się tego wyboru zobiektywizować, gdyż ocena takich osób wynika nie z procedur, lecz ze rozumu oceniającego dotychczasową aktywność takich osób i kompetencje na polu związanym z rewitalizacją.

7. Proponuję więc arbitralnie określić w regulaminie, że wyboru Komitetu dokona np. Rada Kultury Przestrzeni i Rada Pożytku Publicznego (czy inne ciała doradcze np. aktywne w ciągu ostatniego roku i związane z tematyką rewitalizacji).

Marcin Skrzypek

PS. Na Forum Praktyków Partycypacji 5 czerwca w godz. 15.30–17.15 odbędzie się sesja pt. „Komitet Rewitalizacyjny – składnik przepisu na udaną rewitalizację”. Szczegóły:
<http://partycypacjaobywatelska.pl/forum-2017/komitet-rewitalizacyjny/>